

De eerste boom in het recreatiegebied Spaarnwoude

(gedeeltelijke overname van een persbericht, bewerkt door de redactiesecretaris)

Op 8 april jl. werd door de staatssecretaris van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk, mr. H. J. van de Poel de eerste boom geplant in het toekomstige recreatiegebied Spaarnwoude. Met deze symbolische handeling werd een officieel begin gemaakt met de inrichting van dit gebied.

Na een ontvangst in het raadhuis te Halfweg door burgemeester H. M. van Bruggen van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude, voorzitter van de Stuurgroep Recreatiegebied Spaarnwoude, verichtte de staatssecretaris zijn taak, door het in de stromende regen planten van een 'Robusta' populier. De eerste boom bleef niet lang alleen: zes soortgenoten werden vervolgens geplant door de commissaris van de Koningin in Noordholland en vijf burgemeesters van bij het project betrokken gemeenten. Nadat nog een zeer voorzichtig begin was gemaakt met het machinaal planten van een rij elzen maakte het gezelschap vervolgens een bustocht door het gebied. Duidelijk werd wel dat nog een gigantisch werk verricht zal moeten worden voordat de naderhand door de staatssecretaris uitgesproken profetische woorden over "bossen en meren, lanen en velden in een lustoord voor de Randstad Holland" bewaarheid zullen zijn geworden.

Een vijfjarige periode van voorbereiding is thans afgesloten, de uitvoering is begonnen. Nog lang niet alle problemen zijn echter opgelost. De uitvoering zal daarom voortdurend begeleid worden door onderzoek en studie, ook om ervaring op te doen voor andere, nog op stapel staande projecten.

De voorbereiding

Het recreatiegebied Spaarnwoude behoort tot een van de 28 elementen van formaat voor de dagrecreatie, die door de regering zijn opgenomen in de in de Tweede Nota over de Ruimtelijke Ordening in Nederland voorkomende structuurschets voor de ruimtelijke ontwikkeling van de openluchtrecreatie. Het omvat nagenoeg geheel de zogenaamde bufferstrook tussen Amsterdam en Haarlem ten zuiden van het Noordzeekanaal.

Met zijn oppervlakte van circa 2750 ha (ca. drie maal de oppervlakte van het Amsterdamse Bos) is "Spaarnwoude" het grootste tot nu toe in voorbe-

reiding zijnde element voor de dagrecreatie. Reeds in 1965 verenigden vertegenwoordigers van de gemeenten Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Haarlemmermeer, Velsen, Haarlem en Amsterdam en het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland zich in een zogenaamde stuurgroep, teneinde plannen te doen uitwerken om tot inrichting van dit recreatiegebied te komen. Van de zijde van het Rijk werden vertegenwoordigers van het Ministerie van Cultuur, Re-

De staatssecretaris (rechts) beziet het resultaat van zijn arbeid: de eerste boom in Spaarnwoude staat!

Foto: Cultuurtechnische Dienst Utrecht

Luchtfoto van het toekomstige recreatiegebied Spaarnwoude. Links het Noordzeekanaal. Linksachter Amsterdam met het toekomstige industrieterrein (wit). Rechtsvoor Velzen. Rechtsachter de Mooie Nel met Spaarnwoude. Foto Rijksvoorlichtingsdienst.

creatie en Maatschappelijk Werk en de Rijksplanningologische Dienst aan de stuurgroep toegevoegd.

Toen in 1966 bij de parlementaire behandeling van het wetsontwerp inzake de financiële medewerking van het Rijk bij de aanleg en exploitatie van een pijpleiding tussen het gebied van de Nieuwe Waterweg en dat van het Noordzeekanaal de zg. motie Roemers werd aangenomen, kwam de ontwikkeling van het recreatiegebied sterk in de politieke belangstelling. In deze motie werd de regering verzocht de spoedige tot standkoming van "Spaarnwoude" te bevorderen. Daarbij werd als argument aangevoerd, dat de vestiging van een petrochemische industrie in het Noordzeekanaalgebied uit een oogpunt van ruimtelijke ordening en volksgezondheid slechts verantwoord is, indien in dit gebied voldoende open ruimte bestemd voor recreatie gewaarborgd wordt.

Inmiddels waren zowel door de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening als zijn ambtge-

noot van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk reeds bescheiden kredieten beschikbaar gesteld om met de eerste voorbereidingen te kunnen beginnen. Deze voorbereidingen werden onder auspiciën van de stuurgroep Spaarnwoude opgedragen aan een werkgroep onder leiding van mej. ir. J. H. Mulder, die als ontwerpster van het Amsterdamse Bos haar sporen op dit gebied reeds had verdiend.

De werkgroep sloot haar werkzaamheden af met het aanbieden van een voorontwerp voor het recreatiegebied, dat in april 1969 door de stuurgroep werd uitgegeven. Het is dit voorontwerp, dat door de Staatssecretaris van het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk als basisplan voor de inrichting van het gebied werd aanvaard.

De regering – inziende dat de globaal geraamde kosten ad f 300 miljoen de draagkracht der samenwerkende gemeenten ver te boven gingen – nam inmiddels het besluit de benodigde gronden zelf aan

te kopen. Van deze aankoopkosten wordt 2/3 door het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening betaald en 1/3 door dat van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk. Voorts heeft de Minister van Landbouw en Visserij mankracht en know-how ter beschikking gesteld voor de verdere voorbereiding en inrichting. De kosten der zogenaamde infrastructurele werken zullen ten laste van het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk komen, terwijl de specifieke recreatievoorzieningen zullen worden bekostigd door een in het leven te roepen recreatieschap, waarin het Rijk zal participeren.

Het projectbureau

In overleg met de stuurgroep – waaruit via een binnenkort op te richten stichting het recreatieschap zal worden gevormd – is de dagelijkse leiding der technische werkzaamheden, die zowel de nadere uitwerking van de voorbereiding als de eigenlijke inrichting betreffen, inmiddels opgedragen aan een projectbureau. Hierin zijn als vaste leden opgenomen: ir. W. van Berghem, plv. hoofdingenieur-directeur van de Cultuurtechnische Dienst, hoofd van het Bureau, mej. ir. J. H. Mulder, oud hoofd van de Afdeling Stadsontwikkeling Amsterdam, ir. K. Kuijken, consulent voor de Openluchtrecreatie van het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk en ir. I. D. Sepers, hoofdingenieur-directeur van het Staatsbosbeheer. Afhankelijk van het onderhanden zijnde deelplan wordt deze kern aangevuld met vertegenwoordigers van de betrokken gemeenten.

Inmiddels is door de Stichting Beheer Landbouwgronden ten behoeve van het Rijk reeds een groot gedeelte van het gebied tussen Rijksweg 6 en het Noordzeekanaal en in het concentratiepunt bij Halfweg aangekocht.

De uitvoering der omvangrijke werken zal aan enkele cultuurtechnische maatschappijen worden opgedragen. Zo is voor het deelplan Halfweg (omvattende circa 250 ha) het Ingenieursbureau N.V. Oranjewoud te Heerenveen gecontracteerd. Voor de overige 2500 ha zullen de Koninklijke Nederlandsche Heidemaaatschappij en de Grontmij N.V. samen een combinatie vormen.

De uitvoering van het plan

De komende werkzaamheden zullen van verschillende aard zijn. Dat reeds thans met de bebossing kan worden begonnen – bij de boerderij "Graan voor vis" nabij het Noordzeekanaal – vindt zijn oorzaak in het feit, dat deze gronden zonder meer voor de daar ontworpen bebossing geschikt zijn. In andere delen van het gebied zullen nog belangrijk grondmechanisch onderzoek en grondverbetering nodig zijn. Belangrijk grondverzet zal moeten plaatsvinden bij het inrichten van waterplassen en vaarten en het ophogen van daarvoor in aanmerking komende terreingedeelten.

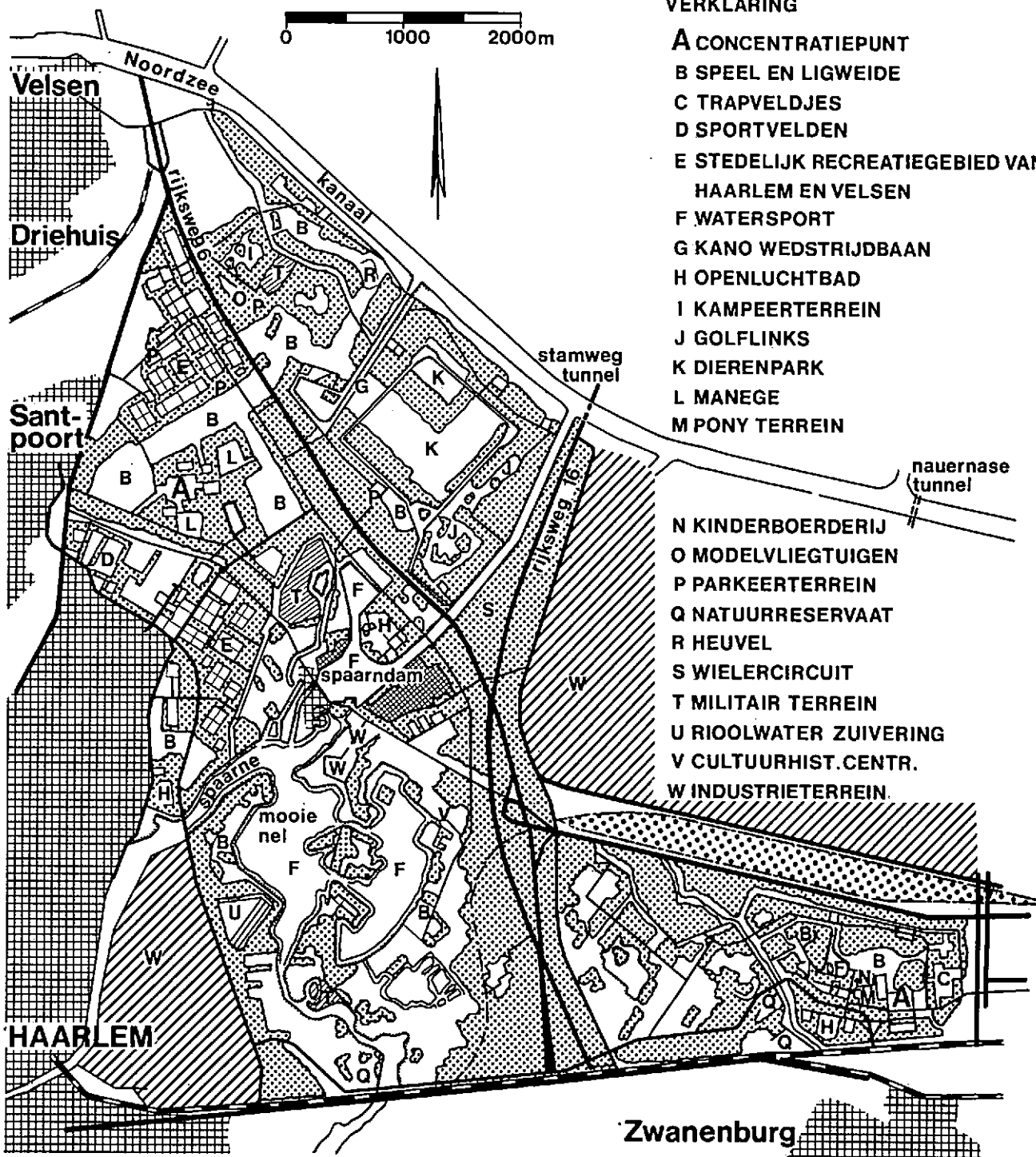
Al met al dient er rekening mede te worden gehouden, dat met de inrichting van het gehele gebied een periode van circa vijftien jaar gemoeid zal zijn, een periode die enerzijds wordt bepaald door het beschikbaar komen van de nodige gelden, anderzijds door de tijd die de uitvoering der werken vergt. De uitvoering zal echter in deelplannen geschieden en aangenomen mag worden dat binnen vijf jaar het eerste deelplan voor gebruik gereed is.

Op deze wijze zal een recreatiegebied tot ontwikkeling komen, dat uniek is in Nederland. Een gebied gekenmerkt door enerzijds concentratiepunten voor de gezelligheid zoekende massa, anderzijds door bospartijen waar liefhebbers in stilte kunnen genieten. Doch niet alleen de recreatie in engere zin wordt met dit project gediend, het is tevens een element tot verfraaiing van het landschap en een belangrijke voorziening in het kader van de milieuverbetering van de Randstad.

Behoefteprognozes wijzen uit, dat in de toekomst het gebied Spaarnwoude aan 160.000 bezoekers gelegenheid tot recreatie zal bieden. Dat echter het recreatiegebied Spaarnwoude thans reeds velen aanspreekt, blijkt uit de grote belangstelling voor de door de stuurgroep georganiseerde reizende tentoonstelling, waarbij de plannen worden toegelicht.

Door vele bezoekers is gereageerd op de presentatie van deze tentoonstelling, terwijl velen suggesties ten aanzien van de detaillering van de inrichting aan de stuurgroep hebben kenbaar gemaakt.

RECREATIEGEBIED SPAARNWOUDE

VERKLARING

- A CONCENTRATIEPUNT
- B SPEEL EN LIGWEIDE
- C TRAPVELDJES
- D SPORTVELDEN
- E STEDELIJK RECREATIEGEBIED VAN HAARLEM EN VELSEN
- F WATERSPORT
- G KANO WEDSTRIJDBAAN
- H OPENLUCHTBAD
- I KAMPEERTERRAIN
- J GOLFLINKS
- K DIERENPARK
- L MANEGE
- M PONY TERRAIN
- N KINDERBOERDERIJ
- O MODELVLIEGTUIGEN
- P PARKEERTERRAIN
- Q NATUURRESERVAAT
- R HEUVEL
- S WIELERCIRCUIT
- T MILITAIR TERRAIN
- U RIOOLWATER ZUIVERING
- V CULTUURHIST. CENTR.
- W INDUSTRIETERRAIN